

Kredo nieuwsbrief

November 2015

Ontwikkelingen op het gebied van de informatie voor derden voor provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

In deze nieuwsbrief

In deze nieuwsbrief gaan we in op de wijzigingen in de Iv3-matrices voor het verslagjaar 2016, stopzetting van de publicatie van bewerkte data van individuele gemeenten en een vooruitblik op de veranderingen die ons voor het verslagjaar 2017 wachten.

Aanpassingen Iv3, 2016

De Iv3-matrix 2016 wijkt voor gemeenten, gr's en provincies op de volgende punten af van die van 2015:

- functie 942 (gemeenten) resp. functie 0.11 (provincies) 'Vennootschapsbelasting (Vpb)' zijn nieuw;
- balanspost A113 'Immateriële vaste activa: Bijdragen aan activa in eigendom van derden' is nieuw;
- balanspost A1333 'Financiële vaste activa: Bijdragen aan activa in eigendom van derden' is vervallen;
- balanspost A121b 'Materiële vaste activa: Strategische gronden' is nieuw;
- balanspost A121 'Materiële vaste activa: Gronden en terreinen' is om gecodeerd in A121a.

Ad a): Door de inwerkingtreding van de Wet modernisering (Vpb-plicht) overheidsondernemingen zijn overheidslichamen met ingang van 1 januari 2016 Vpb-plichtig over hun (winstgevende) ondernemersactiviteiten.

Ad d) en e): In het 'Rapport Grondexploitatie, Voornemen tot herziening verslaggevingsregels grondexploitatie in het BBV met ingang van 1 januari 2016', was een nieuwe subcategorie materiële vaste activa (MVA) voorzien: Strategische gronden. In het Iv3-model 2016 is hierop geanticipeerd door een nieuwe balanspost 'Strategische gronden' te creëren. Deze balanspost heeft code A121b gekregen. De bestaande balanspost A121

'Gronden en terreinen' is nieuw gerubriceerd onder A121a. Uiteindelijk heeft het ministerie van BZK besloten deze veranderingen toch niet door te voeren. Omdat dit besluit viel nadat het model van 2016 gepubliceerd was, is de balanspost Strategische gronden nog wel in de matrix voor 2016 opgenomen. Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) moeten per 1 januari 2016 dus onder de balanspost A121a 'MVA: Gronden en terreinen' worden verantwoord. (Vervolg op pagina 2)

Vermogen overheid neemt af

De overheid had in 2014 minder vermogen dan een jaar eerder. Het vermogenssaldo nam met 63,4 miljard euro af naar 273,5 miljard euro. Dat komt met name doordat de olie- en gasreserves minder waard zijn dan in 2013. De waarde van ondergrondse reserves van olie, aardgas en aardgascondensaat nam af met 34,5 miljard euro, naar 117,1 miljard euro in 2014. Dat is inclusief gas- en olievoorraden die al uit de grond zijn gehaald, maar nog niet zijn verkocht. Het overgrote deel van de voorraden bestaat uit gas.

Naast de daling van de waarde van de olie- en gasreserves was sprake van een daling doordat de overheid vorig jaar een negatief exploitatiesaldo van 15,5 miljard euro had. Daarnaast hadden ook de veranderingen in de (markt) waarde van de financiële derivaten (+15 miljard euro) en de schuldbewijzen (-29,2 miljard euro) invloed op het vermogenssaldo.

Bron: Persbericht, donderdag 3 september 2015

[CBS: Vermogen overheid neemt af doordat gasvoorraad minder waard is](#)

(Vervolg van pagina 1)

De balanspost 'Voorraden: NIEGG' zal komen te vervallen. In het Iv3-model 2016 is deze balanspost (A211) echter nog opgenomen om de mogelijkheid te bieden gedurende het begrotingsjaar de omzetting te realiseren van de categorie 'NIEGG' naar balanspost A121a 'Gronden en terreinen' of naar de balanspost A213 'Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)'. Dit laatste geldt voor de NIEGG-gronden die alsnog in een (actief) grondexploitatieplan worden opgenomen.

Naast genoemde wijzigingen zijn er enkele veranderingen specifiek voor gemeenten en gr's:

- f. functie 923 is hernoemd tot 'Integratie-uitkering Sociaal domein';
- g. functie 981 'Mutaties reserve in verband met toets deelfonds sociaal domein' is vervallen;
- h. balanspost P115 'Eigen vermogen: Reserve in verband met toets deelfonds sociaal domein' is vervallen.

Deze wijzigingen zijn pas m.i.v. 2016 doorgevoerd in de matrix omdat het besluit tot het vervallen van de bestedingsvoorwaarde van de rijksmiddelen in het kader van het sociaal domein werd genomen na vaststelling en publicatie van het Iv3-model 2015.

Stopzetting publicatie bewerkte data van individuele gemeenten via StatLine

Dit jaar zijn alle onbewerkte Iv3-data van gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en provincies over de jaren 2010-2015 beschikbaar gesteld via open data. Later volgen ook de gegevens van de waterschappen. Hiermee zijn alle door gemeenten, gr's en provincies aan het CBS geleverde Iv3-data beschikbaar. Meer informatie over de beschikbaarheid van Iv3-data via open data is te vinden op: www.cbs.nl/kredo. Mede omdat gegevens nu op individueel niveau beschikbaar zijn, heeft het CBS besloten met ingang van 2016 te stoppen met het publiceren van een aantal gegevens via StatLine. Dit betreft StatLinetabellen waarin bewerkte data van individuele gemeenten zijn opgenomen, te weten:

- Gemeentebegrotingen baten en lasten, gemeenten
- Gemeenterekeningen per gemeente
- Gemeenterekeningen, balans per gemeente

Iv3 matrix 2017

In 2014 heeft de adviescommissie Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten een rapport over de vernieuwing van het BBV uitgebracht. De uitvoering van de aanbevelingen uit dit rapport resulteert in een ingrijpende aanpassing van de Iv3-matrix voor het verslagjaar 2017. Zo zal het aantal functies, in de vernieuwde matrix taakvelden te noemen, afnemen. De categorieën veranderen deels van samenstelling. In de bijlage van de BZK-brochure 'Hoofdlijnen

vernieuwing BBV' zijn de nieuwe taakvelden opgenomen. Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/06/01/hoofdlijnen-vernieuwing-besluit-begroting-en-verantwoording-bbv>

Gemeenten geven 13% meer uit in eerste helft 2015

Gemeenten hebben in de eerste helft van dit jaar 3,2 miljard euro meer uitgegeven dan in de eerste helft van 2014. Dat is een stijging van 13 procent. Gemeenten gaven 1,2 miljard euro meer uit dan dat ze aan inkomsten binnenkregen. Een belangrijk deel van de stijging van de uitgaven hangt samen met de decentralisatie van taken van het rijk en provincies naar de gemeenten per 1 januari. Gemeenten gaven met een stijging van 2,5 miljard euro vooral meer uit aan sociale uitkeringen. Zo'n 2,4 miljard euro daarvan bestond uit sociale voorzieningen in natura. De stijging van 2,5 miljard euro betreft alleen directe uitkeringen door gemeenten zelf. Gemeenten besteden ook taken uit aan marktpartijen of gemeenschappelijke regelingen. De overdrachten van gemeenten aan onder andere gemeenschappelijke regelingen stegen met 1,5 miljard euro. Een groot deel van deze stijging heeft betrekking op de taken in het sociaal domein. Op sommige onderdelen daalden de uitgaven. Zo waren gemeenten 300 miljoen euro minder kwijt aan beloning van werknemers, deels omdat er meer salaris werd uitbetaald via de gemeenschappelijke regelingen. In totaal gaven gemeenten in het eerste halfjaar 27,6 miljard euro uit. De totale inkomsten van gemeenten kwamen in het eerste halfjaar uit 26,4 miljard euro. De uitgaven lagen dus 1,2 miljard hoger dan de inkomsten. In vergelijking met een jaar eerder lagen de inkomsten per saldo 2,6 miljard euro hoger. De bijdrage van het rijk aan gemeenten lag per saldo eveneens 2,6 miljard euro hoger.

Bron: Persbericht, woensdag 23 september 2015

☐ [CBS: Gemeenten geven 13% meer uit](#)

Colofon

De KREDO-nieuwsbrief is een uitgave van bureau KREDO van het CBS. Bureau KREDO ondersteunt en verwerkt de financiële verslaglegging volgens de Iv3-regeling.

Tel.: 070 337 47 08

E-mail: kredo@cbs.nl

Internet: www.cbs.nl/kredo